

ברכות מב: (ש 4 ברחבות) עד מג: (סוף העמוד)

ביאורי מושגים
מוגמר - בשמים שמיניחים בתוך מחתה עם גחלים. הגחלים מבעירים את הבשמים אחר כך מתחיל לעלות עשן מהבשמים. העשן שעולה מפיו ריח בהתאם לסוג הבשמים ששמו במחתה.

ציטוט מהמשנה
 1. ישבו לאכול - מברכים לחוד.
 הסבו - אחד מברך לכולם.

קושיה: מהמשנה משמע - שהשאלה הקובעת היא ההסבה. מהברייתא משמע - שהשאלה הקובעת היא הישיבה.
תשובה: אם קבעו לאכול במקום מסוים - מספיקה ישיבה משותפת. אם הזדמנו במקרה - צריך הסבה.

דין צירוף שותי יין
 רב (גיר' א'): בניגוד לפת, יין אין צריך הסבה משותפת.
 ר' יוחנן: כמו פת, גם ביין צריך הסבה משותפת.
 רב (גיר' ב'): בניגוד לפת, ביין גם אם הסבו זה לא עוזר.

קושיה מבריתא:
 אורחים שנכנסים לסעודה:
 בתחילה הם יושבים - ואז מברכים על היין לחוד.
 אחר כך הם מסיבים - ואז אחד מברך לכולם.
 מהרישא קשה על רב של גירסא א'.
 מהסיפא קשה על רב של גירסא ב'.

דחיה לקושיה:
 ברישא - כיוון שעומדים לעזוב את החדר אין זה צירוף.
 בסיפא - ההסבה לפת מועילה גם ליין.

ציטוט מהמשנה
 יין בתוך הסעודה - מברכים לחוד. יין שלאחר הסעודה - אחד מברך לכולם. והמברך מברך עבור כולם גם על הבשמים שמביאים לאחר האוכל.

גם כשיש אדם חשוב. הקדימות לזמן ולמוגמר ניתנת למי שנטל ראשון מים אחרונים.

בן זומא: עקרונית צריך תמיד שאחד יברך. בתוך המזון, כיוון שכולם עסוקים באוכל קבעו שהברכה תהיה אישית.

ברכת הריח
 1. זמן הברכה: במוגמר - מהרגע שהעשן מתחיל לעלות.
 2. נוסח הברכה:
 שמן אפרסמון - 'בורא שמן ערב'.
 עץ או שיח שיש לו גבעול קשיח - 'בורא עצי בשמים'.
 שיח עם גבעול רך - 'בורא עשבי בשמים'.
 פרי - 'שנתן ריח טוב בפירות'.
 שמן מבעל חיים - 'בורא מיני בשמים'.
 3. קדימות בברכה:
 שמן והדס - ב"ש: השמן קודם. ב"ה: ההדס קודם.
 ר"ג: הלכה כב"ש כיוון שמהשמן ניתן גם לסוך.
 שמן ויין - ב"ש: השמן קודם. ב"ה: היין קודם.

ברכה על תערובת:
 שמן שיש בו עץ ריחני:
 ראב"א: 'מיני בשמים'.
 ר"כ ונהרדעי: 'עצי בשמים'.
 שמן שיש בו עץ ריחני טחון:
 ראב"א, ור"כ: 'מיני בשמים'.
 נהרדעי: 'עצי בשמים'.

רב יהודה שאהב מאוד את ארץ ישראל סבר שמברכים על שמן אפרסמון - 'בורא שמן ארצנו'.

הראשונים נחלקו מהי מסקנת הגמרא לגבי ברכה על מוגמר: רש"י: 'מיני בשמים'. בה"ג: 'עצי בשמים'.

המקור לברכת הריח
 'כל הנשמה תהלל י-ה' -
 ההנאה היחידה שיש רק לנשמה ולא
 לגוף זהו הריח!

ברכת האילנות
 היוצא בימי ניסן ורואת את פריחת האילנות מברך
 - 'ברוך שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות
 טובות ואילנות טובות להתנאות בבן בני אדם'.

**ר' שמעון (חסידא או בר יוחאי): נוח לו לאדם שיפיל עצמו
 למדורת אש מלהלבין פני חברו ברבים.**

